

AKREDYTACJA JAKO STAN UMYSŁU

Akredytacja EAQUALS w Jagiellońskim Centrum Językowym Uniwersytetu Jagiellońskiego

Akredytacja w odniesieniu do edukacji językowej na poziomie szkoły wyższej wydaje się wciąż nie mieć jednoznacznej definicji w polskim kontekście edukacyjnym. Działanie takie podlega zatem różnym interpretacjom, jeśli chodzi o jego rolę oraz końcowe rezultaty. Niemniej władze Uniwersytetu Jagiellońskiego zdecydowały, że nauczanie języków obcych – jako jedno z zadań mających na celu wyposażenie absolwenta w narzędzia ułatwiające mu karierę zawodową i rozwój własny, powinno być poddane zewnętrznej ocenie, aby zdefiniować mocne i słabe strony istniejącego systemu, wytyczyć kierunki dalszego rozwoju oraz podjąć działania naprawcze, jeśli zaszłaby taka potrzeba. W ten sposób Jagiellońskie Centrum Językowe Uniwersytetu Jagiellońskiego (JCJ UJ), odpowiedzialne za nauczanie języków obcych studentów na wszystkich trzech etapach kształcenia na wyższym poziomie edukacji (studia pierwszego, drugiego i trzeciego stopnia), znalazło się na zupełnie nowej ścieżce rozwoju. Wyznaczony został ambitny punkt strategiczny, którym jest osiągnięcie odpowiednich standardów, aby sprostać zewnętrznym europejskim wymaganiom akredytacyjnym. Punktem odniesienia czy, metaforycznie rzecz ujmując, zwierciadłem, w którym można znaleźć odbicie własnej działalności edukacyjnej, jest *Evaluation and Accreditation of Quality in Language Services (EAQUALS)* oraz standardy, które organizacja ta proponuje w swoim systemie akredytacyjnym.

DLACZEGO EAQUALS?

EAQUALS jest międzynarodową organizacją zrzeszającą instytucje i organizacje

zajmujące się edukacją językową na każdym etapie kształcenia i w każdym kontekście edukacyjnym. Celem tej organizacji, założonej w 1991 roku, jest promowanie oraz gwarantowanie wysokiej jakości nauczania języków obcych. EAQUALS działa pod auspicjami Rady Europy jako INGO (*International Non-Governmental Organisation* – organizacja pozarządowa) oraz posiada status uczestniczący Rady Europy (*participatory status*). Jest konsultantem Komisji Europejskiej w sprawach edukacji

dzynarodowej akredytacji i uzyskanie statusu członka akredytowanego EAQUALS. Ze względu na międzynarodowy zasięg organizacji kryteria i standardy nie są natury preskryptywnej, chociaż minimalne wymagania są jasno określone. Mogą one zostać zaadaptowane do potrzeb danej jednostki edukacyjnej w jej konkretnym kontekście edukacyjnym ze specyficznymi potrzebami osób uczących się. W konsekwencji zadaniem jednostki podlegającej akredytacji jest przedstawienie inspekto-

Od lewej: członek zarządu EAQUALS dr Peter Brown, prorektor UJ prof. Andrzej Mania, pełnomocnik rektora UJ ds. standaryzacji i certyfikacji w JCJ UJ dr Monika Stawicka

językowej, współpracuje z Europejskim Centrum Języków Nowożytnych Rady Europy (ECML, Graz), Stowarzyszeniem ALTE (*Association of Language Testers in Europe*), a także jest współpracownikiem dwóch komitetów Międzynarodowej Organizacji Normalizacyjnej (ISO). Przede wszystkim jednak oferuje rygorystyczny system akredytacyjny wywodzący się ze statutowych Kart EAQUALS (*Charters*): Karty Ogólnej, Uczestnika Kursu, Pracownika oraz Informacyjnej. Spełnienie jego standardów zapisanych w Zasadach Inspekcji EAQUALS (*EAQUALS Inspection Scheme*) pozwala na uzyskanie mię-

rom dowodów poświadczających spełnienie podstawowych wymagań / standardów w procesie nauczania języków obcych.

Jak twierdzi dr Peter Brown, jeden z założycieli i wieloletni przewodniczący, a obecnie członek zarządu EAQUALS, praca nad polepszeniem jakości nauczania poprzez spełnianie i, co ważniejsze, utrzymywanie standardów EAQUALS jest tworzeniem nowej kultury edukacyjnej w danej jednostce: – *Bycie EAQUALS Centre of Excellence jest stanem umysłu. Oznacza wizję, determinację oraz ambicje instytucji. Przekształcenie instytucji, dokonanie zmian w sposobie jej funkcjo-*

nowania zajmuje dużo czasu. Akredytacja z pewnością nie jest jednorazowym przedsięwzięciem, które można wykonać z dnia na dzień – zaznacza Peter Brown w wywiadzie zamieszczonym w angielskiej edycji „Alma Mater” (nr 159/2013).

CO ZROBILIŚMY DOTYCZCZAS?

Jagiellońskie Centrum Językowe jest gotowe podjąć próbę spełnienia wszystkich wymogów wynikających ze standardów proponowanych przez *EAQUALS*. Co więcej, JCJ UJ wkroczyło już na ścieżkę tworzenia nowej kultury edukacyjnej – ścieżkę akredytacyjną. W dniach 27–28 maja 2013 miała miejsce wizyta doradcy przedstawicieli *EAQUALS* (*Advisory Visit*), w wyniku której powstał raport przygotowany przez inspektorów *EAQUALS*. Raport ten nie tylko wskazał obszary, które spełniają standardy akredytacyjne, ale także określił pola działalności dydaktycznej, które wymagają dostosowania do standardów *EAQUALS*, na przykład przystosowanie programów nauczania do Europejskiego Sytemu Opisu Kształcenia Językowego / Common European Framework of Reference (ESOKJ/CEFR). Wizyta doradca była niezwykle ważnym wydarzeniem dla pracowników JCJ, które wpłynęło na ich integrację i stało się czynnikiem mobilizującym zespół do wspólnego działania, odkrywając tym samym ogromny potencjał tkwiący w kadrze dydaktycznej tej jednostki uniwersyteckiej.

Ponadto, 1 lipca 2013 w Auditorium Maximum Uniwersytetu Jagiellońskiego odbyła się konferencja pod patronatem prorektora UJ ds. dydaktyki prof. Andrzeja Mani, zatytułowana *Uniwersytet Jagielloński wita EAQUALS*. Zorganizowana została przez pełnomocnika rektora UJ ds. standaryzacji i certyfikacji w JCJ UJ dr Monikę Stawicką, a jej celem była prezentacja dwóch instytucji: *EAQUALS* oraz Uniwersytetu Jagiellońskiego. Na zaproszenie prorektora prof. Andrzeja Mani do Krakowa przyjechali przedstawiciele *EAQUALS*: Sarah Aitken – dyrektor zarządzający *EAQUALS*, oraz założyciel *EAQUALS* dr Peter Brown. Konferencja została przygotowana przede wszystkim z myślą o całej kadrze dydaktycznej JCJ i pozwoliła, między innymi, na wyrażenie przez prorektora UJ prof. Andrzeja Manię jednoznacznego, pełnego aprobaty stanowiska Uniwersytetu w sprawie akredytacji *EAQUALS* oraz na dyskusję, w tym także przedstawienie wątpliwości pracowników

Dyrektor zarządzający *EAQUALS* Sarah Aitken, członek zarządu *EAQUALS* dr Peter Brown w rozmowie z prorektorem UJ prof. Andrzejem Manią

JCJ UJ co do zasadności wdrażania zewnętrznych standardów.

OBOPÓLNE KORZYŚCI

Wybrana strategia rozwoju – poprzez poddanie się akredytacji zewnętrznej dążenie do sprostania wysokim europejskim standardom, a następnie ich utrzymanie – nie jest drogą łatwą. Wymaga ona z pewnością wysiłku i zaangażowania ze strony każdego członka kadry dydaktycznej JCJ, ale przede wszystkim zorganizowanej wspólnej pracy całego zespołu JCJ, podporządkowanej głównemu celowi, którym jest poprawa jakości oferowanych przez JCJ usług edukacyjnych prowadzonych we współpracy z wydziałami Uniwersytetu i uczynienie tej oferty atrakcyjniejszej dla obecnych i przyszłych studentów oraz wszystkich osób chcących pogłębiać znajomość języków obcych na ogólnodostępnych uniwersyteckich kursach językowych.

EAQUALS oferuje wsparcie merytoryczne jednostkom przystępującym do akredytacji i dążącym do określenia własnego modelu rozwoju. W miarę potrzeby dostarcza odpowiednich narzędzi akademickich, pomocy ekspertów służących profesjonalną radą w tworzeniu czy dostosowaniu programów nauczania lub w procesie standaryzacji czy certyfikacji. Ponadto *EAQUALS* tworzy międzynarodowe forum wymiany doświadczeń i nawiązywania współpracy (*networking*), między innymi przez uczestnictwo w konferencjach i spotkaniach oraz w między-

narodowych projektach. Dodatkowo *EAQUALS* oferuje bogaty zestaw materiałów *on-line* mający na celu wsparcie instytucji, na przykład, przy wdrażaniu i stosowaniu zasad i poziomów biegłości językowej (ESOKJ/CEFR); znaczna część takich materiałów jest już dostępna dla JCJ jako dla instytucji, która przeszła wizytę doradczą *EAQUALS*, a zatem rozpoczęła proces akredytacji.

Ponieważ jakość jest wartością dynamiczną, zależną od wielu czynników, wytworzenie stanu otwartości na zmiany i akceptacji konieczności ciągłego rozwoju instytucji przez prace nad ulepszaniem cyklu jakości nauczania języków obcych wydaje się być zadaniem koniecznym dla kadry dydaktycznej i administracyjnej JCJ UJ – instytucji uczącej się. Ale jest to także wyzwanie dla *EAQUALS* – organizacji poznającej zasady działania przyszłego partnera, którym jest uczelnia państwowa o 650-letniej tradycji, w której JCJ obsługuje rocznie około 12 tysięcy studentów. Można wyrazić nadzieję, że zasady partnerstwa i obopólnych korzyści będą wyznacznikiem wspólnego działania Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz *EAQUALS* zmierzającego do wypracowania modelu uniwersyteckiego nauczania języków obcych.

Monika Stawicka

pełnomocnik rektora UJ ds. standaryzacji i certyfikacji w JCJ UJ

www.jcj.uj.edu.pl

www.eaquals.org